

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 24 maart 2016 inzake Interimregeling Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) (Kamerstuk 25 424, nr. 307).

De voorzitter van de commissie,
Lodders

De adjunct-griffier van de commissie,
Sjerp

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
II. Reactie van de Minister	4

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de reactie van de Minister op de vraag of het noodzakelijk is om vooruitlopend op de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) een interimregeling tot stand te brengen. Genoemde leden hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de VVD-fractie onderstrepen het belang om te komen tot een spoedige parlementaire behandeling van de Wvggz, zodat de wettelijke, noodzakelijke verbeteringen voor de gedwongen zorg zo snel als verantwoord mogelijk geïmplementeerd kunnen worden. Deelt de Minister de mening dat de focus nu dient te liggen op de behandeling van de Wvggz in beide Kamers en het realiseren van verbetermaatregelen waarvoor wetgeving niet noodzakelijk is?

Uit de brief van de Minister blijkt dat de indiening van de tweede nota van wijziging voor het zomerreces is voorzien. Is dit wat betreft de Minister nog steeds de planning, zodat de Kamer direct na het zomerreces kan starten met de parlementaire behandeling? Wat is de beoogde datum voor inwerkingtreding van de Wvggz?

In de brief wordt gesproken over het realiseren van een sluitende aanpak voor verwarde personen, zo lezen de leden van de VVD-fractie. In de kabinetsreactie op het rapport van de Commissie Hoekstra (29 279, nr. 247) wordt het doel gesteld om eind 2015 op gemeentelijk niveau een voorziening te hebben waar triage (beoordeling) van verwarde personen plaatsvindt. Uit de tussenrapportage waaraan in de geagendeerde brief wordt verwezen, blijkt dat slechts voor een deel van de gemeenten dit nu inzichtelijk is. Kan de Minister in haar reactie op de tussenrapportage meenemen waarom het niet is gelukt voor alle gemeenten duidelijk te hebben hoe triage plaatsvindt? Hoe kan volgens de Minister tot een landelijk dekkend sluitende aanpak worden gekomen op korte termijn? Welke verwachtingen heeft de Minister dat dit in de zomer van 2016 wel inzichtelijk is, zodat dit in samenhang kan worden gezien met de adequate en duurzame totaalaanpak in gemeenten om iemand door te geleiden naar de zorg en ondersteuning die iemand nodig heeft?

Voorts vragen de leden van de VVD-fractie of de Minister in haar reactie op de tussenrapportage expliciet kan ingaan op de verdere stand van zaken rond de maatregelen die voort zijn gekomen uit het rapport van de Commissie Hoekstra daar waar het gaat om een betere onderlinge communicatie tussen de verschillende ketenpartners, en meer en betere samenwerking? Kan de Minister tevens expliciet ingaan op de aanbevelingen die worden gedaan in de tussenrapportage waar het de rijks-overheid aangaat?

Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met enige teleurstelling kennisgenomen van de brief van de Minister waarin zij aankondigt een interimregeling vooruitlopend op de Wet verplicht geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) zowel onwenselijk als onnodig te vinden. Volgens deze leden ervaren zowel patiënten, naasten en zorgverleners in de praktijk veel knelpunten met de toepassing van de huidige Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz) en met verplichte zorg in

aanloop naar een eventuele crisismaatregel in het bijzonder. Door de lange aanloop naar de Wvvgz is daarom juist een gedegen interimregeling het advies van de Commissie Hoekstra. Genoemde leden vragen daarom wat de Minister wel gaat doen tot de Wvvgz in werking is getreden nu zij niet werkt aan een interimregeling. Wat gaat zij doen om alle huidige knelpunten te verhelpen, aangezien zij aangeeft dat de huidige wet- en regelgeving slechts ruimte geeft om een deel van de aanbevelingen van Commissie Hoekstra op te volgen? Hoe ondersteunt zij patiënten, naasten en zorgverleners die knelpunten ervaren? Overlegt de Minister met de sector om alle huidige knelpunten op te lossen? Tot welke inzichten heeft dit geleid en per wanneer vinden deze inzichten hun weg naar de praktijk? Welke resultaten zijn inmiddels behaald met het Verbeterprogramma Maatschappelijke Veiligheid in het kader van het versterken van de positie van patiënten en naasten? Per wanneer loopt het programma af en in hoeverre verwacht de Minister dat alle doelstellingen dan zijn behaald?

De Minister stelt dat een formele regeling noodzakelijk is om interimregels te stellen aan vrijheidsontneming en ziet er daarom van af. Genoemde leden vragen hoe dit argument zich juridisch gezien verhoudt tot ambulante verplichte zorg, zoals mogelijk wordt in de Wvvgz. Is er volgens de Minister bij verplichte ambulante zorg naast verplichte zorg ook sprake van vrijheidsontneming, aangezien patiënten in eigen omgeving mogen verblijven? Graag een uitgebreide reactie van de Minister op dit punt.

Genoemde leden zijn verheugd dat de nota van wijziging voor de Wvvgz voor het zomerreces volgt. Van welke datum gaat de Minister uit? Genoemde leden vinden het belangrijk dat het veld goed wordt meegenomen en op de hoogte wordt gehouden. Hoe neemt de Minister het veld mee? Welke wijzigingen bevat deze nota op hoofdlijnen? Hoe verhouden deze wijzigingen zich tot de Wet zorg en dwang en de Wet forensische zorg? Kan de Minister komen met een duidelijk tijdpad voor zowel de Wvvgz, de Wet zorg en dwang, en de Wet forensische zorg tot en met inwerkingtreding? Graag zien deze leden per amendement van het lid Tanamal (Wvvgz) terug of en hoe deze amendementen, gericht op het verbeteren van de positie van patiënten en zijn of haar naasten, zijn overgenomen in de nota van wijziging. Ook zien zij graag argumentatie van de Minister over amendementen die niet worden overgenomen.

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Minister over de interimregeling Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg. De huidige wetgeving schiet tekort in de bescherming van personen met een psychische ziekte en de samenleving zo constateerde ook de Commissie Hoekstra. Naast bezuinigingen op politie, justitie en de (geestelijke) gezondheidszorg die bijdragen aan falen van het beleid, mist het instrument om iemand voor de crisis gedwongen zorg te verlenen, teneinde die crisis te voorkomen.

De leden van de SP-fractie betreuren zeer dat de Kamer al twee jaar wacht op de beantwoording van het nader verslag dat zij op 25 maart 2014 indiende. Dag in dag uit moeten familieleden, medewerkers in de ggz, politie en andere diensten met lede ogen aanzien dat psychiatrische mensen geen hulp krijgen terwijl dat wellicht onder een ander regime wel zou kunnen. Waarom duurt dit zo ontzettend lang? Is de Minister niet doordrongen van de urgentie? Waarom zou het instellen van een interimregeling de behandeling van het wetsvoorstel vertragen? Erkent de Minister dat de opgelopen vertraging met dit in 2010 ingediende wetsvoorstel volledig voor rekening komt van het ministerie?

De leden van de SP-fractie betreuren de reactie van de Minister. Zijn er op geen enkele manier mogelijkheden te vinden waarmee een interimregeling snel kan worden ingevoerd?

Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie maken graag van de mogelijkheid gebruik om te reageren op de brief van de Minister of het noodzakelijk is om vooruitlopend op de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) een interimregeling tot stand te brengen voor de verlening van verplichte zorg voorafgaand aan de crisismaatregel. De Minister stelt in de brief van 24 maart 2016 dat een interimregeling onwenselijk en onnodig is. De Minister geeft in de brief aan dat een interimregeling geen tijdswinst oplevert en dat dit zelfs kan leiden tot verdere vertraging van de lopende wetstrajecten op het terrein van de verplichte zorg. Deze redenering bevreemdt de leden van de CDA-fractie. Het nader verslag is immers vastgesteld op 25 maart 2014 en de Minister stelt in deze brief dat er nog een nota van wijziging voor het zomerreces van 2016 komt. De Minister is dus al meer dan twee jaar bezig met een nota van wijziging. De vertraging ligt afgelopen twee jaar aan de kant van het kabinet. Wanneer verwacht de Minister het advies van de Raad van State? Wanneer verwacht de Minister de nota van wijziging aan de Kamer aan te bieden? De leden van de CDA-fractie zouden ook graag willen weten van welke inwerkingtredingsdatum van het wetsvoorstel de Minister inmiddels uitgaat?

De Minister geeft aan dat de interimregeling een wet in formele zin dient te zijn. De leden van de CDA-fractie willen graag van de Minister weten in hoeverre het mogelijk is om een dergelijke interimregeling de juridische vorm van een zelfstandige algemene maatregel van bestuur (amvb) te geven zoals ook neergelegd is in aanwijzing 21 van de aanwijzingen voor de regelgeving.

In de brief wordt ook vermeld, dat in een aantal pilots ervaring wordt opgedaan met de nieuwe werkwijze onder de Wet Bopz. Genoemde leden zijn benieuwd welke pilots dit zijn, waar deze pilots plaatsvinden, hoe lang de duur van de pilots is en wanneer de pilots worden geëvalueerd.

II. Reactie van de Minister